

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Az épületenergetika helye a Nemzeti Energiastratégiában

Bencsik János
klíma- és energiaügyért felelős államtitkár

CEP Expo
2011. október 19.

Hazánk energetikai szempontból sebezhető, mert fosszilis energiahordozók importjából fedezzük energiaszükségletünk 62%-át. Ezen belül a földgáz szükségletünk 82%-a import. Ebben a kiszolgáltatott helyzetben *szükséges egy „túlélési” stratégia megalkotása a fenntarthatóság jegyében.*

Az Országgyűlés 2011. október 3-án elfogadta a
Nemzeti Energiastratégia 2030
Függetlenedés az energiafüggőségtől
dokumentumot

A függetlenedés fő eszközei:

- *energiatakarékosság és energiahatékonyság fokozása*
- *megújuló energia a lehető legmagasabb arányban*
- *biztonságos atomenergia és az erre épülő közlekedési elektrifikáció*
- *kapcsolódás az európai energia infrastruktúrához*
- *a hazai szén- és lignitvagyon fenntartható, környezetbarát felhasználása*

Stratégia, mint keretrendszer

- Megkezdődött a stratégiai keretrendszerbe illeszkedő cselekvési tervek kidolgozása, amelyek tartalmazzák majd a megfogalmazott célok eléréséhez szükséges részletes intézkedéseket, azok ütemezését, a fejlesztések forrásigényét.

Erőmű-fejlesztési, távhő-fejlesztési, ásványvagyon készletezési és hasznosítási, energetikai kutatási és iparfejlesztési, szemléletformálási.

- Ezt követi a jogszabályi környezet stratégiai célokhoz történő igazítása, melyre ráépülhetnek majd a támogatási, pályázati és pénzügyi rendszerek.

Jövőkép

„szén – atom – zöld” forgatókönyv

- Primer energiafelhasználás növekedése maximum 5%
- A fenti cél 23 %-os energiahatékonyság javulással biztosítható
- ***Eközben 50 %-kal növekszik a villamosenergia igény***
- Megújuló energia részarány 20 %-ra növekszik

Megújuló energiaforrások támogatása

- **Villamosenergia termelés** esetén jogszabályban garantált átvételi árakkal
- **Hőtermelés** vonatkozásában pályázati források rendelkezésre bocsátásával

Az átvételi támogatásra vonatkozó szabályok I.

- A támogatási tartalommal rendelkező **átvételi ár** nem egyedileg, projekt szinten, hanem az azonos fajlagos üzemeltetési, beruházási költség- és árbevételi összetevőkkel leírható **tipizált mintaprojektek vizsgálatával kerül meghatározásra.**
- A benchmark alapján **kiszámított árak jogszabályban kerülnek rögzítésre.**
- Egyedi beruházási költség-vizsgálat nem kerül lefolytatásra. Az érintett erőműegység esetében az adott **méret nagysághoz, előállítási módozathoz, technológiai típushoz rendelt, jogszabályban összegszerűen rögzített átvételi ár kerül alkalmazásra.**

Az átvételi támogatásra vonatkozó szabályok II.

- BAT technológia megválasztása
- Optimális megvalósítási helyszín
- Kogenerációra alkalmas technológia esetében hasznos hőtermelés

Az átvételi áraknak legalább kétevente történő felülvizsgálata tervezett annak érdekében, hogy a piaci árakban, a benchmark mutatókban bekövetkező változások, és különösen a technológiai fejlődés eredményei figyelembe vételre kerülhessenek. A felülvizsgált árak új belépőkre vonatkoznak.

Finanszírozási feltételek

- Átvételi árak támogatása – áramtermelés + kapcsolt hőtermelés
- **Beruházási támogatás – hőtermelés**
- **Az új belépők finanszírozási igényét a végfogyasztói árba beépülő díjtétel növelésével lehet biztosítani**
 - *függ az átlagos támogatás-tartalomtól*
 - *a teljes villamosenergia fogyasztás mértékétől*
 - *a termelés önköltségétől*
 - *a kiszabályozás költségétől*

Az NCST-be foglalt célok teljesítésével összefüggésben a villamos energia végfogyasztói árát a fogyasztók mindenkori teherbíró képességének figyelembe vételével lehet növelni.

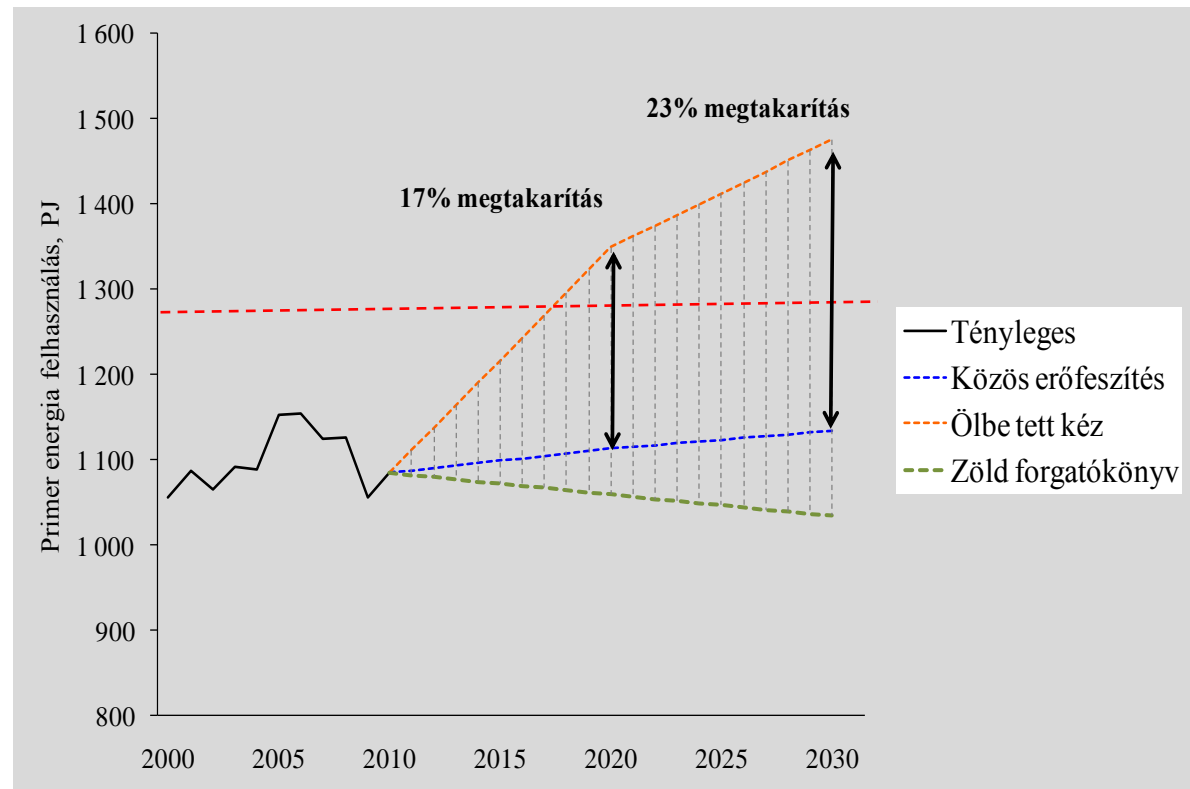

Energiahatékonyság javítása

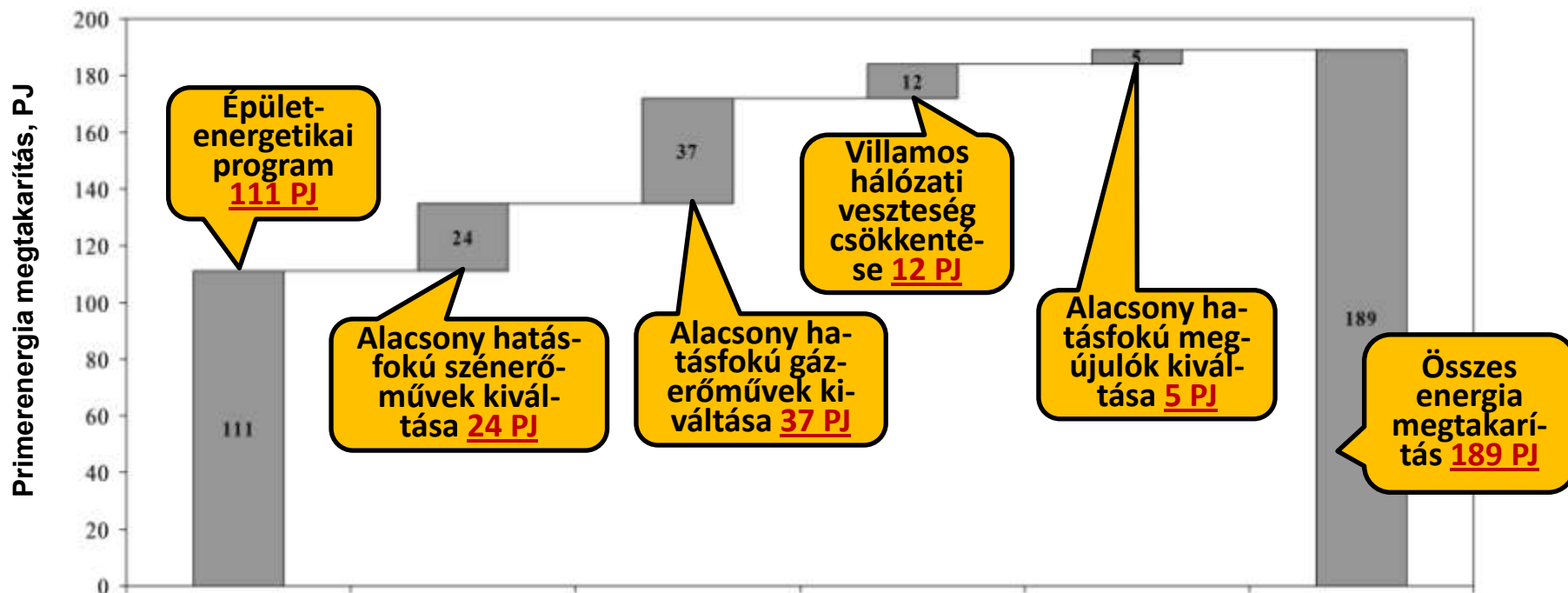
Az Energiastratégia eszközei I.: energiatakarékosság

A legbiztonságosabb és legolcsóbb energia az el nem használt energia

- A 2010-es 1085 PJ hazai primer energia felhasználás legfeljebb 5 százalékkal növekedhet 2030-ig, azaz nem haladhatja meg az 1150 PJ értéket;
- A Zöld forgatókönyv abszolút értékben is - 50 PJ - primerenergia csökkenést prognosztizál;

Az Energiastratégia energiatakarékossági úttervének fő komponensei

- Épületenergetikai programok: 2030-ig átlagosan 60%-os felújítási mélységgel számolva (ebben az új épületek is benne vannak)
- 30-35% hatásfokú szén / gáz-erőművek 50-55%-os hatásfokúakkal való kiváltása
- Villamos energia hálózati veszteség csökkentése

A következő lépések az energiatakarékosság terén

Az Energiastratégia energiatakarékossági céljaihoz kapcsolódó főbb végrehajtási intézkedések a következők:

- 1.) Fenntartható energiagazdálkodási törvény megalkotása
- 2.) Nemzeti Energiahatékonysági Cselekvési Terv Kormány általi jóváhagyása és végrehajtása
- 3.) Épületenergetikai Stratégia elkészítése
- 4.) Iparfejlesztési célok megvalósítása, melyek az
 - *Energetikai iparfejlesztés és K+F+I Cselekvési Tervben*
 - *Erőmű fejlesztési Cselekvési Tervben, valamint a*
 - *Távhő-fejlesztési Cselekvési Tervben* kerülnek részletes leírásra
- 5.) „Zöld” szakképzési és oktatási rendszer felépítése

Következő lépések az épületenergetika terén

- Az **épületenergetikai stratégia célja**, hogy egységes keretbe foglalja a lakóépületeket, az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokat, a felújítást és az energiahatékony új építést.
- **Minősítő rendszer bevezetése**, melynek segítségével meghatározható a legjobb és egyben megfizethető technológia. – Lerövidítheti az engedélyezési, hitelintézeti minősítési eljárások menetét.
- **Kivitelezők minősítési rendszerének bevezetése** az ÉMI közreműködésével.
- **TNM rendelet szigorítása** két – 2015 és 2019 – lépcsőben.

Épületenergetikai tanúsítás változása

Az eddigi **állami tulajdonú épületekre** vonatkozó előírás közhasználatú épületek esetében azon épületek esetén is kötelező lesz (1000 m² hasznos alapterület alatt is), amennyiben az épület legalább 500 m² – es hasznos alapterülete, **valamely hatóság által van használatban** (2015-ben ezt a küszöbértéket 250 m² – re kell majd csökkenteni).

A **lakossági épületekre** az eddigi önkéntesség helyett a hivatkozott rendeletek előírják, hogy 2012. január 01-től az épületenergetikai tanúsítvány elkészítése kötelező jellegű a lakóépületekre nézve is (melyet annak tulajdonosának kell elkészíttetnie) az alábbi esetekben:

- új lakóépületet építése esetén,
- tartósan (1 évet meghaladóan) bérbe adásnál,
- ellenérték fejében történő értékesítés (adás – vétel) esetén,
- jelentős mértékű (a külső térelhatároló felületek 25%.- át érintő, v. az össz. bekerülési költség. 25% - át meghaladó) rekonstrukció esetén és
- bővítés esetén, amennyiben a bővítmény alapterülete meghaladja az eredeti épület 100% -át.

A lakástakarék-pénztári rendszer átalakítása

- A lakás-takarékpénztári konstrukció népszerűségének növelése céljából módosítottuk a lakás-takarékpénztárakról szóló törvényt.
- **A támogatást** a korábbi 8 év helyett **10 évig lehet igénybe venni** egy-egy megkötött szerződés után.
- **Lehetővé tettük, hogy a lakás-előtakarékossági szerződést** ne csak az előtakarékoskodó, illetve a kedvezményezett, hanem ezen személyek **egyenes ágbeli rokona, örökbefogadott gyermeke, örökbefogadó szülője, házastársa és bejegyzett élettársa is felhasználhassa** lakás építésére, vásárlására, felújítására.
- A javaslat a szabad eszközök felhasználására vonatkozó előírások módosításával **felemelte az áthidaló kölcsönként adható hitelek arányát.**
- A kedvezőbb feltételek következtében **új piaci szereplő jelentkezett** a szektorban.

A Kormány új Otthonteremtési programja

A szociálpolitikai kedvezmény jellemzői:

- a támogatás összege függ a gyermekszámtól, a lakás nagyságától,
- a támogatás utólagos finanszírozás keretében kerül folyósításra,
- „vállalt” gyermekek esetén is jár (35 év alatti házaspárok esetében - a meglévő gyermekek számától függetlenül - 2 gyermeket lehet előre vállalni, egy gyermeket 4 éven, kettőt pedig 8 éven belül kell „teljesíteni”).
- a támogatás tervezett összegét az alábbi táblázat mutatja:

Lakás hasznos alapterülete	2 eltartott gyermek esetén	Lakás hasznos alapterülete	3 eltartott gyermek esetén	Lakás hasznos alapterülete	4 vagy több eltartott gyermek esetén
60,01-75,01 m ²	800 000 Ft	70,01-85 m ²	1 200 000 Ft	80,01-95 m ²	1 600 000 Ft
75,01-90 m ²	1 000 000 Ft	85,01-100 m ²	1 500 000 Ft	95,01-110 m ²	2 000 000 Ft
90,01 m ² -	1 300 000 Ft	100 m ² -	2 000 000 Ft	110 m ² -	2 500 000 Ft

- „A” energetikai kategóriájú lakás építése esetén: **1.1 szorzót,**
- „A+” energiasztályú lakás építése esetén: **1.2 szorzót,**
- „passzív ház” építése esetén: **1.3 szorzót kell alkalmazni.**

Pályázati rendszerek

- Új Széchenyi Terv – **Zöld Beruházási Rendszer** – CO2 kvótabevételekből
- Új Széchenyi Terv – **KEOP** – európai és hazai források társfinanszírozásával
- **Norvég Alap** – Norvégia pénzügyi és technikai segítségnyújtásával

Elbírált ZBR pályázati programok

Pályázat neve	Támogatási összeg (milliárd Ft)	Generált megrendelés értéke (milliárd Ft)	Támogatási intenzitás	Támogatásban részesülő lakóegység (db)	Energia megtakarítás (GJ/év)	CO ₂ kibocsátás csökkentés (tonna/év)
ZBR Panel Program II.	13,200	28,000	33,3% - 60%	23 495	560 173	35 500
ZBR Panel Program II. pótelőirányzat	1,630	3,300	33,3% - 60%	3 200	63 118	4 000
ZBR EH	2,000	6,000	30%	1 878	85 780	5 092
ÖKO program	1,084	3,000	50%	17 621	-	-
Kémény program	0,326	1,044	40%	4 395	-	-
Összesen	18,240	41,344	-	50 589	709 071	44 592

Pályázati programok – elindított, megvalósult programok

ZBR Panel Alprogram

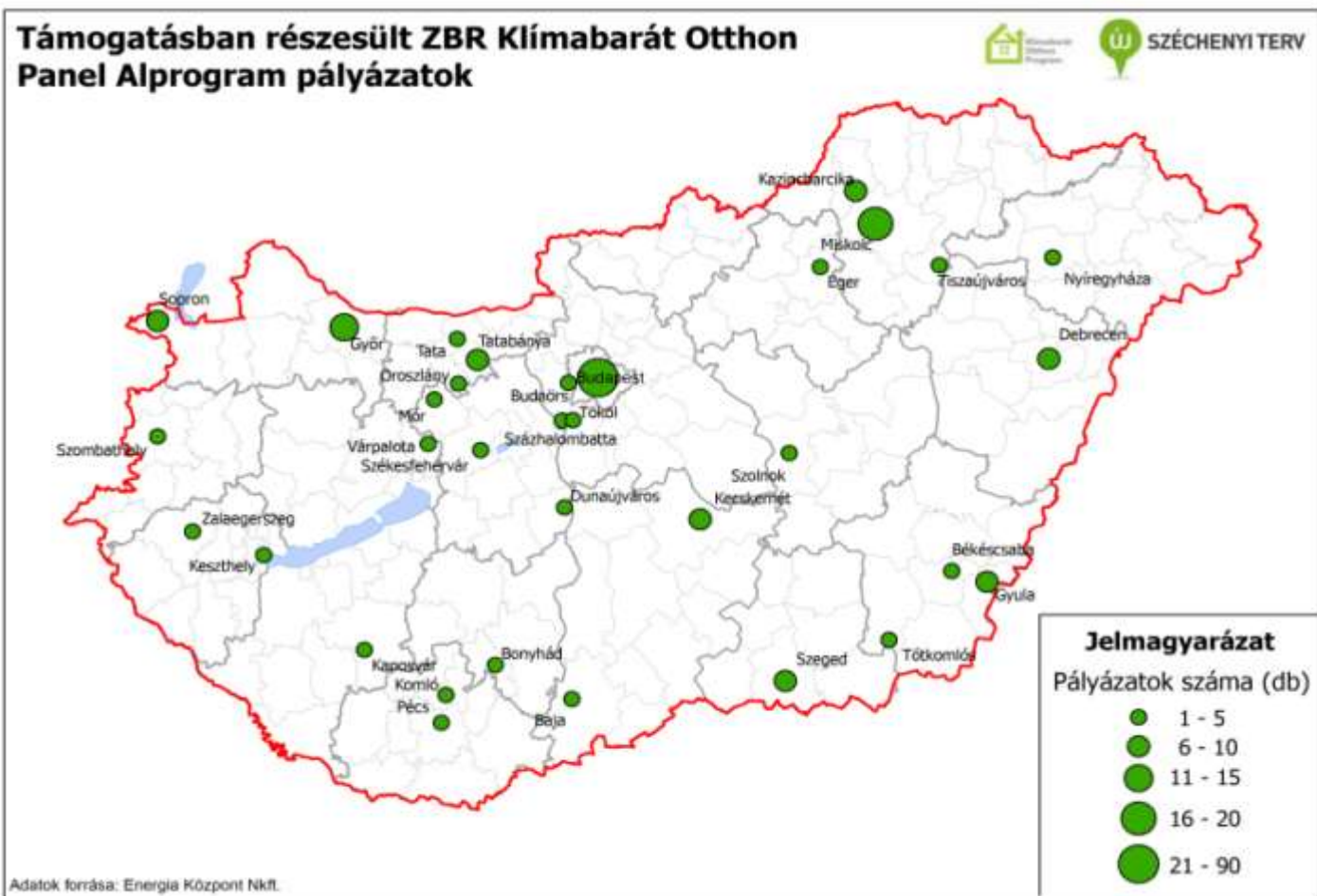
Nyertes pályázat	Megítelt támogatás (milliárd Ft)	Lakóegység száma	Összberuházás értéke (milliárd Ft)	Energia-megtakarítás GJ/ év	CO ₂ kibocsátás csökkentés t/év
244	13.2	23.495	28	560.173	35.500

Források átcsoportosítása eredményeképpen megvalósuló újabb fejlesztések

Megítelt támogatás (milliárd Ft)	Lakóegység Száma	Összberuházás értéke (milliárd Ft)	CO ₂ kibocsátás csökkentés t/év
1.63	3.200	3.3	4. 000

ZBR Panel program

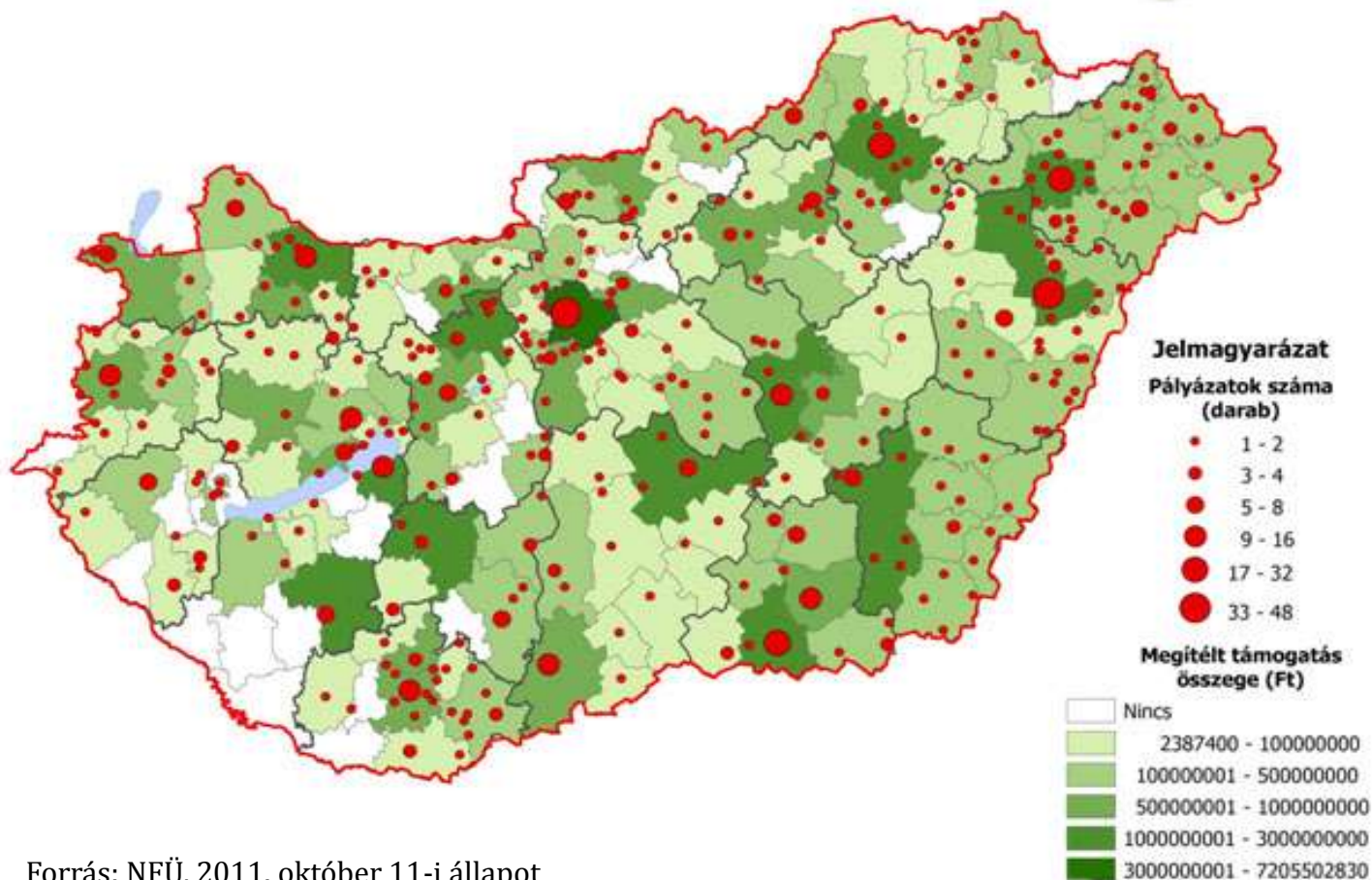

2010 júniusa óta indult KEOP programok

- **54 milliárd forintot ítéltünk meg** a pályázók számára
- **Az összes beruházási érték** meghaladja a **93 milliárd** forintot
- A támogatásintenzitás átlagos mértéke 58%
- A legnagyobb részesedéssel (31.7 milliárd) az intézmények rendelkeznek
- A KKV szektor számára nyújtott támogatás meghaladja a 14 milliárdot

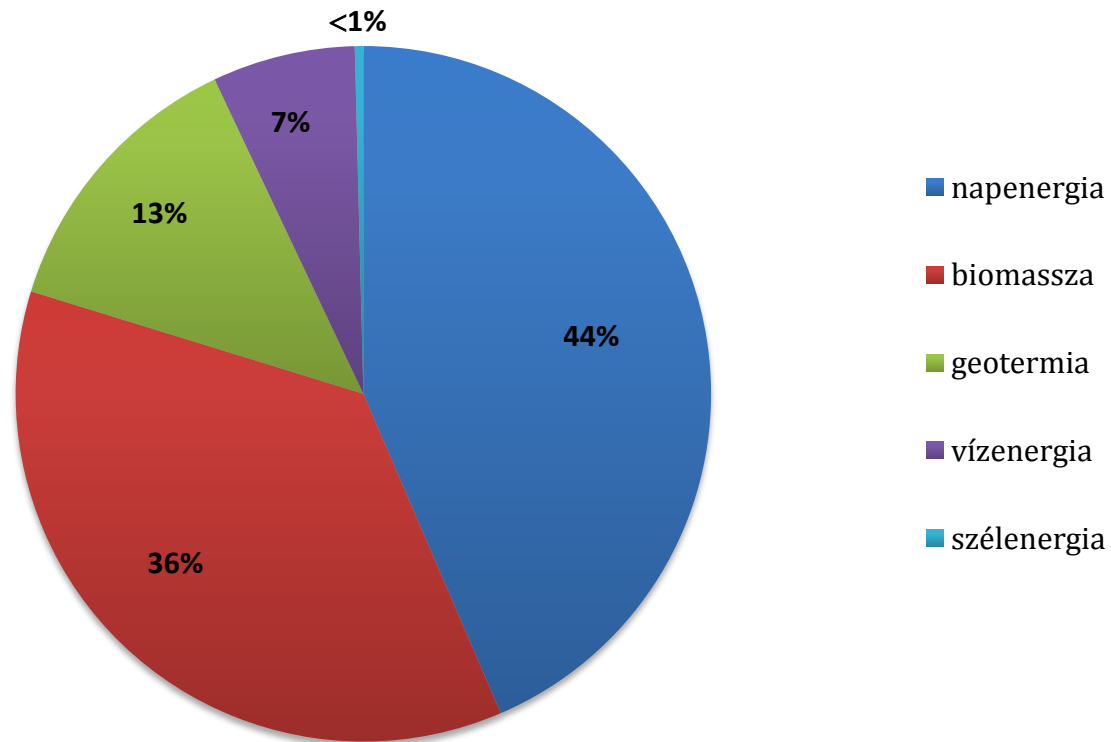

USZT energetikai projektek országos megoszlása

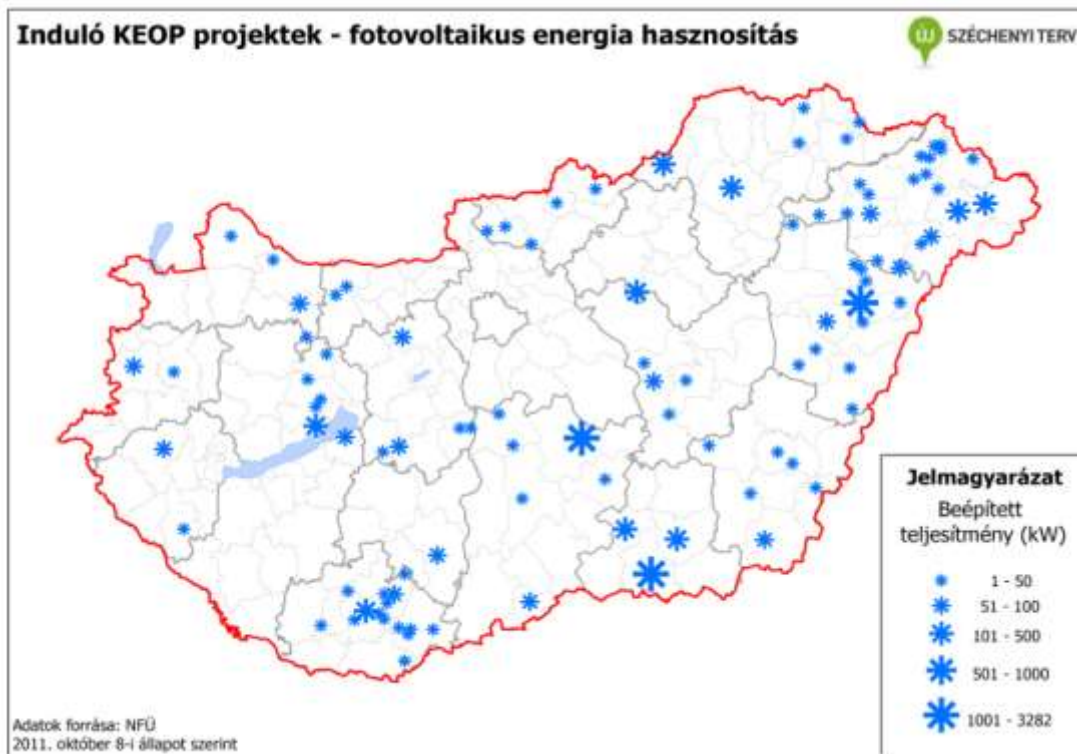

Forrás: NFÜ, 2011. október 11-i állapot

Megújuló energiaforrás-felhasználás növelését célzó ÚSZT támogatások megoszlása

ÚSZT fotovoltaikus fejlesztések

- **151 sikeres pályázat**
- **6.9 milliárd forint támogatás**
- **11.5 MW névleges teljesítmény**
- **11900 tonna/év széndioxid kibocsátás csökkentés**
- **2010-es 0.88 MW teljesítmény 13 szorosára növekszik**

ÚSZT HMV-szolár támogatással megvalósuló beruházások

- **118 sikeres pályázat**
- **1.24 milliárd forint támogatás**
- **6160 négyzetméter új felület**
- **1150 tonna/év szén-dioxid csökkenés**
- **3 milliárd forintos HMV-szolár pályázat kerül kiírásra**

Folyamatban lévő és induló ZBR mintaprogramok

ZBR Mi otthonunk felújítási és új otthon építési alprogram

1,6 milliárd forint keretösszegben írtunk ki pályázatot **energiahatékonysági felújításokra, energiatakarékos új otthonok építésére** az Új Széchenyi Terv Zöld Beruházási Rendszer keretében.

E célokra lakásonként legalább **50-60 százalékos** energia-megtakarítás esetén, **legfeljebb 3-5 millió forint** támogatás nyerhető el. A pályázati forrás a teljes beruházási érték **40-50 százalékát** fedezheti.

Napkollektor

2.97 milliárd keretösszegben írtunk ki pályázatot az Új Széchenyi Terv Zöld Beruházási Rendszer keretében **használati melegvíz előállítását és fűtésrámegítést szolgáló napkollektor rendszerek beszerzésére és telepítésére**. A pályázati támogatás 50 százalékos intenzitású, lakóegységenként maximum 800 ezer forintos támogatással.

(Idei döntések alapján további 7-8 milliárd , mely mintegy 13 ezer lakóegységet érinthet!)

Az Európai Gazdasági Térség és Norvég Finanszírozási Mechanizmusok újabb időszakáról szóló Megállapodások

Norvégia, Izland és Liechtenstein képviselői 2011. október 12-én Magyarországgal együtt aláírták a **mintegy 40 milliárd forint felhasználását** lehetővé tevő megállapodásokat.

Az új megállapodások a környezetvédelem területén megvalósuló együttműködéseknek kiemelt figyelmet szentelnek. **Összesen mintegy 12 milliárd forint (44,3 millió euró) fordítható a „zöld ipari innováció”, az energiahatékonyság, a klímaváltozás elleni küzdelem és megújuló energia célterületekre.**

- **Zöld ipari innováció: 5,8 milliárd forint**
- **Energiahatékonyság: 2,3 milliárd forint**
- **Megújuló energia: 2,1 milliárd forint**
- **Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz: 1,9 milliárd forint**

Állami ESCO létrehozása

- A nemzeti fejlesztési miniszter jóváhagyta egy állami ESCO cég alapítását és az annak finanszírozását biztosító Újratöltődő Hitel Alap létrehozását.
- A „régi-új” vállalkozás a **költségvetési intézmények energetikai korszerűsítését lesz hivatott koordinálni, tervezni, finanszírozni.**
- A beruházás költségét az ESCO cég biztosítja, a beruházás tőke- és kamatköltségét a felújított épület tulajdonosa, kezelője az energiafogyasztás csökkenéséből származó megtakarításból törleszti.
- **Az energia-megtakarításból származó haszon teljes mértékben állami és önkormányzati kézben marad.**
- Az ESCO cég várhatóan 2012-ben kezdi meg működését.

Forrásátcsoportosítási javaslat

- Most, hogy **a Kormány számos közfeladat ellátását állami hatáskörbe vonja**, különösen fontossá válik, hogy példát mutasson a közintézmények jó gazda módjára történő működtetésében.
- **A magas energiaköltségek a szakmai feladatok finanszírozási lehetőségeit korlátozzák.**
- Vidéki kistelepülések oktatási, leendő járási székhelyek egészségügyi, közigazgatási épületeinek felújítására, használhatóvá tételére lesz szükség.
- **Az épületenergetikai beavatkozások érdemben segíthetik a vidéki térségek foglalkoztatási helyzetének javítását.**
- A feladatok ütemezett megvalósítása érdekében **a fejlesztéspolitikával egyeztetett módon a még rendelkezésre álló uniós alapok jelentős forrásátcsoportosításra teszünk javaslatot.**